

Waar ze woonden, waar ze werkten...

door Raf Van den Abeele

Bij de stichting van de LKK stond als eerste doelstelling : <de nagedachtenis van onze kunstenaars blijvend in ere houden> . Dit geschiedde zeker door het inrichten van tal van tentoonstellingen, dit geschiedde eveneens – met medewerking van het Gemeentebestuur – door de aanleg van een speciale begraafplaats op het kerkhof. Ook is het lovenswaardig dat, zowel in Latem als in Deurle, tal van straten de naam dragen van een overleden kunstenaar, die hier heeft verbleven.

Wellicht werd er echter nog onvoldoende aandacht besteed aan de woningen en de ateliers waar de kunstenaars hebben gewoond en gewerkt tijdens hun verblijf in onze beide kunstenaarsdorpen.

Enkele voorbeelden in positieve zin dienen vooraf in het licht gesteld.

De woning met atelier van Gust De Smet werd door zijn weduwe aan de gemeente Deurle gelegateerd en zowel door het gemeentebestuur van Deurle voor de fusie, als door het huidige bestuur van Latem voorbeeldig als museum beheerd en onderhouden. De aankoop van het domein met woning van Edgar Gevaert-Minne vormt een uniek voorbeeld van kunst- en natuurbescherming ; het memoreert een kunstenaar en veelzijdig verdienstelijk figuur en oefent tevens een welkome museale functie uit voor ons kunstenaarsdorp.

Ook mag gewezen worden op het aanbrengen van gedenkplaten, met steun van de Vlaamse Toeristenbond (VTB), aan het Museum Leon De Smet en aan de woonhuizen van Albijn Van den Abeele (tevens sterfhuis), Albert Servaes, Karel en Gustaaf Van de Woestijne en George Minne (tevens sterfhuis) ⁽¹⁾.

In negatieve zin bekritiseren we het afbreken van het kleine woonhuis van Jenny Montigny te Deurle, evenals dat van Armand Vanderlick in Latem. Meestal is het bewaren van een woning niet zo eenvoudig, maar het is toch nuttig dat men – en dit geldt zowel voor de eigenaar als voor de gemeente – weet waar men mee bezig is.

Daarom een vrij recent voorbeeld : *het atelier van Gustaaf Van de Woestijne in de Latemstraat nr. 16.*

Op de koer van zijn woning, die hij in 1904 betrok, en waar ook Karel een tijdlang verbleef, had Gustaaf zijn atelier ingericht in een behoorlijke ruimte (in zijn brieven schrijft hij « acht meter op tien »), waar hij o.m. het groot altaarstuk bestemd voor het O.L. Vrouw-altaar in de kerk van Latem voltooide. Toen hij in 1909 naar Leuven verhuisde volgde Alfons Dessenis – toch ook geen onbelangrijke ster aan de Latemse artistieke hemel – hem op als huurder van de woning en het atelier. Dessenis bleef daar tot 1922.

¹ Hier is de gedenkplaat verdwenen

In 1924 had in deze ruimte – voor de gelegenheid wat uitgebreid door een tent in zeildoek – de fameuze groepstentoonstelling plaats, die beslissend was voor de faam van de Latemse Groep en wellicht aan de oorsprong lag van het in voege komen van de benaming « *Latemse School* ».

In dit atelier schilderde ook de Nederlandse schilder Kees Baard. De Franse religieuze schilder Georges Rouault huurde in 1922 – via Albert Servaes – het atelier dat Dessenis zopas had verlaten, maar zegde de huur op in 1923.

*Je prie Monsieur Cyriel
de Schepper d'accepter congé
de l'atelier loué par moi
le 1er Mai 1922. à
Laethem – (Belgique)*

Paris le 4 Mars 1923

Georges Rouault

Copie van de opzeg van het huurcontract

Dit atelier werd in 1995 verwoest tijdens een zeer hevige storm, zoals op bijgaande foto te zien is. De heropbouw hield geen rekening met de vroegere architectuur. Hier bleef de woning, alhoewel verbouwd, gespaard ; het atelier is blijkbaar verloren...

Had een gesprek tussen de gemeente en eigenaar hier geen betere oplossing kunnen brengen ?

Atelier Van de Woestijne vóór de instorting
(het oorspronkelijke was breder)

Ruïne na de hevige storm

